Szentes, 1889. március 30. 13-ik SZÁM. Tizedik évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . . 2 frt.
Negyed évre . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felszólamlások ide intézendők.

Szerkesztőség
I-ső tized 226-ik szám

SZENTES és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR és GAZDÁSZATI HETILAP

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

Hirdetési árak:
3 hasábo petitsorért egyszeri hirdetésné . . . . 20 kr., kétszerinél . . . . 15 kr., háromszorinál . . . 10 kr. számittatik.

„NYILTTÉR"
minden sor 15 kr.

Bélyegdij minden egyes beiktatásnál 30 kr.

Bérmentetlen levelet nem fogadunk el. — Kéziratok nem adatnak vissza.

„Mit mond a szomszéd?"

A „H.-M.-Vásárhely" cimű lap a szentes-vásárhelyi vasutról közölt cikkét igy végzi:

„A magas szükségleti előirányzatnak természetes következménye az, hogy nagyobb jövedelmezőséget is kell kimutatni; e cél elérésénél a tervezet készitője nem igen válogatott az eszközökben, hogy csak minél rózsásabb szinben tüntesse fel a vállalat jövőjét. Első sorban azon vidék termelési és forgalmi viszonyaira, melyet az épitendő vonal hivatva lesz keresztül szelni, nincs tekintettel és ez által már oly szarvashibát követ el, mely jóformán az egész számitás gyarlóságának egyik legeklatánsabb tanujele.

Általános elvekkel érvel, mint például: minél gazdagabb valamely vidék, annál több igénye van lakosságának, annál nagyobb mérvben veszi igénybe a vasutat személyszállitásra. Határozottan helyes ez oly vidékekre való tekintettel, melyek nagy ipar és kereskedelemmel birnak, de téves volna ezen elvet a mi viszonyainkra átvinni. A mi népünk nagy zöme földmiveléssel foglalkozik, foglalkozásánál fogva otthon ülő és csak nagy ritkán kél utra, mert szüksége van gazdaságának vagy munkaerejére vagy felügyeletére. Mind amellett, hogy jómódu, sőt gazdag nép lakja e vidéket, igényei szerények, meghuzza magát, rendkivül takarékos, élete főcélja a tőkeszerzés és szaporitás, ugy, hogy szükségletei nincsenek arányban vagyonával. Nagyobb személy szállitásra vagy a fogyasztásra szánt és a vagyonossághoz aránylagos áruforgalomra tehát számitani nem lehet.

De vegyük birálat alá azon átlag számitást, mely szerint a vállalkozó $6^1/_2\%$-on felüli, sőt mintegy 8% nyi tiszta jövedelmet tüntet ki.

Felveszi első sorban a m. kir. államvasutak n.-várad-szabadkai vonalának nyers jövedelmét, mely 4439 frt kilométerenkint; oly vonalét, a melyen az egész Tiszavidék gabona- és liszt forgalma mozog Fiume felé és az Alföld jóformán teljes gabonaforgalma a Svájcba, melynek mentén oly nagy iparral és kereskedelemmel biró városok fekszenek, mint a milyen Nagyvárad, Csaba, Orosháza, H.-M.-Vásárhely, Szeged, Szabadka. Nyilvánvaló, hogy kivitelünk ily főutjának forgalma nem szolgálhat alapul egy helyi érdekü vicinális vasut jövedelmezőségének kiszámitásánál. Alapul vétetik továbbá az arad-csanádi vasutak szőregh aradi vonala 4323 frt kilométernyi nyersjövedelemmel, mely ez esetben szinte alapul nem szolgálhat. Ezen vonal összeköti az Alföld két legnagyobb városát, Szegedet Araddal, két oly kereskedelmi és ipari emporiumot, melyek a forgalmat magukhoz terelik, azonkivül ezen vonal battonya-szőreghi részén mozog az egész arad-csanádi vasutaknak a tenger és a külföld felé irányuló összes forgalma.

Harmadik tételként szerepelnek a Lipthay-Schwarcel féle képletek országunk két majdnem legjövedelmezőbb vicinális vasutja forgalmának tételeire átszámitva 2761 frt kilométernyi jövedelemmel. Ezen két vonal szintén két nagy kereskedelemmel is iparral biró város felé közvetiti a forgalmat, melyek ugy szólván szivét képezik a nevezett vidékeknek és az összes forgalmat magukhoz szivják. Ily központokkal a tervezett vasut vonal nem bir. Hátra marad még az átlag számitás negyedik tétele, a pusztatenyő szentesi vonal jövedelme, mely a tervezett vonal jövedelmezőségénél legbiztosabb alapul szolgálhat. Itt ugyanazon vizi konkurrencia, ugyanoly termelési és forgalmi viszonyok állanak fenn, mint a létesitendő vonal mentén s igy a várható eredményt leginkább megközeliti az átlag számitás ezen tétele, mely azonban csak 1134 frt nyersbevételt mutat. Ebből levonva a forgalmi költségeket, melyek a nyers bevétel $46^8/_{10}\%$-ára rugnak, tehát 520 frtot, a tenyő-szentesi vonal tiszta jövedelme 615 frt 63 krra tehető, a mi 23.800 frtnyi épitési tőkénél $2^{55}/_{100}\%$-nyi tiszta jövedelmet képez. Ha elfogulatlanál akarjuk az ügyet birálat alá venni, csakis ily eredményre számithatunk, ha ugyan a vasut finanirozása még ezt a csekély remélhető haszontételt is fel nem emészti. Ugyanis a hiányzó tőke valószinüleg csak elsőbbségi kötvények kibocsájtásával lesz megszerezhető, miután ezen kötvények tulajdonosai által az alakitandó részvénytársaság részéről bizonyos kamat jövedelem biztositása fog kivántatni, melyet a vonal tiszta jövedelme nem fog fedezni s a törzsrészvények birtokosai képtelenek lesznek részvényeik utáni jövedelmükkel pótolni a hiányt.

Meg vagyunk győződve, hogy részrehajlatlan vélemény nyilvánitásunk a közvetlen érdekelt körökben, melyek H.-M.-Vásárhely nagyobb mérvű hozzájárulását jó szemmel néznék, visszatetszést fog szülni és ez oldalról meg fogunk támadtatni, azonban kijelentjük, hogy nem polemia, hanem H.-M.-Vásárhely közönségének felvilágositása volt célunk, — ennéltogva vitába nem bocsátkozunk. Majd megvitatják illetékes helyen az ügyet t. i. városunk közgyülésén és itt biztosak vagyunk, hogy polgártársaink józan gondolkozás módja mellett ők nem lesznek félrevezethetők általános hangzatos és tetszős phrásisok által."

Ismerve ugy a szomszédok véleményét mint Bethlen gróf tervét, legközelebb mi is szólunk e fontos ügyhez.

Csongrádvármegye közgyülése.

(Vége.)

Novák József egyetért Sima Ferenccel abban, hogy törvényben biztositott joga e vármegye törvényhatósági bizottságának, az országgyülés képviselőházához kérvénynyel fordulni. A kérdés azonban szerinte a körül forog, hogy vajjon opportunus dolog-e Csongrádvármegye közönségének e jogát mostan gyakorolni, és ebben már nem ért egyet, mert meggyőződése szerint ma e vármegye közönségének egyátalában nem opportunus oly álláspontot elfoglalni, mely a beadott ellenjavaslatban foglaltatik. Ha csupán arról volna szó, hogy a 25. §. elfogadtassék-e avagy nem, szóló is a mellett nyilatkoznék, hogy talán már érdemén is tul foglalkoztunk ezen kérdéssel; azonban ma már a kérdés egészen megváltozott. Ma a képviselőházban nem azt tárgyalják, ami törvényjavaslatként be volt terjesztve; hanem a higgadt, komoly, az elvek küzdelme körül folyni szokott tisztességes vitatkozás a szenvedélyek regiójába csapott át, hogy megbuktattassék a kormány.

A Gajári féle határozati javaslatot szóló is aláirta, és annak elfogadása által nemcsak az lesz biztositva, hogy a magyar ifjak magyar nyelven tehetik le a tiszti vizsgálatot, hanem egyuttal ki lesz viva oly álláspont, mely eddig nem sikerült, hogy a magyar nyelv a német nyelv fölé emelkedik.

Két indok hozatott fel e §. ellen, mindkettő hamis zászló alatt dugárut csempész. Egyik az, hogy a javaslat germanizatióra vezet; szóló is magyar embernek tartja magát, ki felnőtt korában tanulta meg a német nyelvet és le is tette a tiszti vizsgát, és vajon e ténye által németté lett-e? Aztán Szeged vidékén, a Bácskában, Szentesen és egyebütt nemcsak ma, hanem már 1848. előtt is a családapák azon igen praktikus szokást kapták fel, hogy gyermekeiket német szóra a Bánátba küldték cserébe. Hát az a szegedi, szentesi, vagy makói gyermek, ki cserébe oda volt, vajon németté vált? Sohasem biz az, éppen olyan magyar maradt, mint édes apja. — Tehát midőn e javaslat arra kötelez, hogy németül tanuljanak, csak a nemzetnek hoz hasznot.

A másik, mi felhozatott, hogy a határozati javaslat sohasem bir azzal az erővel, amivel a törvény, — no hát ez csakugyan politikai kérdés; szóló azonban azt tartja, hogy vagy lesz a magyar nemzetnek annyi ereje, hogy azt, a mit a király beleegyezésével elhatározott, hogy annak érvényt is bir szerezni, és akkor elég a határozati javaslat elfogadása, vagy nem lesz s akkor gyenge a törvény is és minden oda van. — Ad dig tehát, mig a magyar törvényhozás erővel fog birni akaratának érvényesitésére és a királylyal egyetért, addig a határozattá emelt javaslat is törvényerővel birand. (Helyeslés. Úgy van! Éljen!)

Szóló, mint képviselő, a maga meggyőződése mellett marad és a szerint szavaz, (Közbeszólás: Nem lehet!) de ebben a teremben más érdeke van. Ő itt nem mint országgyülési képviselő, hanem ugy, mint e vármegye érdekeinek képviselője van jelen; itt nem országos érdekek, hanem a vármegyének saját helyi érdekei tárgyaltatnak, és épen ezért Csongrádvármegye közönségének csak előnyére válik az, ha a jelenlegi kormány mellett foglal állást: ugyanazért szóló szavazatával az állandó választmány határozati javaslatához járul. (Felkiáltások: Elfogadjuk! Nem fogadjuk!)

Udvardi Sándor Sima Ferenc inditványát pártolja és meggyőződését hosszabb, türelmetlenkedve hallgatott beszédben indokolja.

Kiss Zsigmond Udvardi beszédére válaszol és ennek téves állitását igazitja helyre.

Sima Ferenc. T. Közgyülés! Mindenekelőtt azon körülményre kérném a t. közgyülés figyelmét felhivni, ami Novák József biz. tagtársam beszédjében erős helyesléssel találkozott, hogy most t. i. Csongrád vármegye törvényhatóságára nézve nem tartaná opportnus dolognak, hogy összekösse küzdelme zászlaját azokéval, kiknek szándéka a magyar kormányt és a parlamenti többséget sárba rántani. Ha arról volna itt szó és valaki arra hivna fel bennünket, hogy kössük össze küzdelmünket azokéval, kik a kormányt és pártját a sárba akarják rántani, ha volna ilyen párt, vagy ember, mi azzal szóba sem állanánk. És azon felfogás ellenében, hogy ilyen párt létezik Magyarországon, a magyar nemzet tisztessége, becsületes, józan felfogása és hazafias gondolkozásmódja érdekéből tiltakoznunk kell.

Én az ország kormányzati politikájával szemben azt az opportunitást, melyet tisztelt előttem szoló hangsulyozott, hogy Csongrádmegyének tiltakozó magatartásával nem helyes a kormány jóindulatát kockáztatni, hazafias opportunitásnak el nem ismerhetem; mert most nem Csongrádmegye, hanem a haza érdekéről van szó, s a haza mindenek előtt!

Egy opportunitást helyesnek, hazafiasnak elismerek, s ezt hajlandó vagyok követni mindenha! S ez az: hogy miután a mi közösügyes helyzetünkben a kormány sokszor azon helyzetbe jut, hogy ugy a korona, mint a birodalom tuloldalával szemben meggyőződése ellenére is engednie kell s az engedési szándékot meg kell mutatni; no hát, ha a kormány ily esetben opportunitásból engedést mutat, akkor a nemzet hazafias opportunitásából ne engedjen.

Kiss Zsigmond igen tisztelt képviselőtársam beszédjének hatása alatt állók élénk helyeslése mellett a tárgyalás folyamán egy eszmét penditett meg, mely kellett volna, hogy helyeslés helyett bizonyos indignatiót szüljön és az őt megérdemlő visszautasitással találkozzék. Azt méltóztatott ugyanis mondani, hogy az által, hogy az egész országban egy mozgalom indult meg, mely mozgalom a törvényhozó testületben hatványozott mérvben foly a magyar nyelv érdekében, hogy ez altal a nemzetiségek ellenszenvét keltjük fel nemzetünk ellen, különösen azáltal, hogy a magyar nyelvnek igényeit forcierozzuk, alkalmat nyitunk a nemzetiségeknek anyanyelvüknek hasonló jogok követelésére. Engedelmet kérek, ezt el lehet mondani egy felső vármegyében, hol a magyar nemzettel szemben bizonyos igényeket formálhatnának az idegen ajkuak, nem ugyan törvény- és alkotmányjoggal, hanem azon számaránynál fogva, melyet a magyar elem ellenében képviselnek.

Itt, hol a magyar állameszmének minden izében kifejezésre kell jutni, ily eszmékkel és érzelmekkel hóditani nem lehet, legalább én nem hiszem! (Igaz! Igaz! Nem áll!)

Kiss Zsigmond kepviselőtársam azon sajátságos nézetnek is adott itt kifejezést, hogy Ausztriával fenálló államszövetségünket lazitjuk e nyelvkérdésben megindított harccal, nekünk pedig, mint kis nemzetnek, olyan szükségünk van Ausztriára, hogy anélkül nem élhetünk, kár tehát Ausztriával való kapcsolatunkat, békés egyetértésünket ok nélkül zavarni.

E nagyon is téves tannal szemben azt merem állitani, hogy bár itt senki sem beszél és senki sem akarja az Ausztriával való szövetséget, közjogi helyzetet feszegetni, de ha arról van szó, hogy Magyarországnak szüksége van Ausztriára és annak támogatására, hát Ausztriának épen akkora szüksége van Magyarországra; mert Ausztria a mai európai államéletben egy percig sem tarthatja fenn magát Magyarország nélkül.

Igenis, én azt állitom, hogy Magyarország egyenjogu Ausztriával és ezen egyenjog nevében követelheti joggal, hogy a közös hadseregben a magyar nyelvnek annyi jog biztosittassék, mennyivel Ausztria bir.

Nem áll meg Kiss Zsigmondnak az az állitása sem, hogy ez a törvényjavaslat semmivel sem kiván többet a fiatalságtól, mint az eddigi törvények kivántak. Az 1868. törvények a tiszti vizsgát nem mondják ki kötelezőnek. Ez eddig csak ambicio kérdése volt az önkéntes részéről, jövőre kötelezettség és pedig büntetéssel járó kötelezettség; mert a ki a tiszti vizsgát le nem teszi, az büntetésből még egy évet tartozik szolgálni. Ez tehát rendkivül nagy eltérés az eddigi törvénynyel szemben. De ám legyen, kényszerittessék a magyar ifju a tiszti vizsgára, de ugyanaz a törvény, mely e kényszert kimondja, mondja ki azt is, hogy magyarul vizsgázhat a magyar ifju; mert ha még ez törvénybe iktattatik is, még akkor is erős áldozatot hoz a nemzet a hadseregnek az eddigi törvényekkel szemben. S midőn a nemzet áldoz, ennek fejében jogot is követeljen.

Én a magam részéről határozottan azon véleményben vagyok, hogy az az álláspont, melyet az állandó választmány elfoglal, Csongrádvármegye közszellemének nem felel meg, és jogosan merek hivatkozni a népre. (Közbeszólás: Nyilatkozott ellenkező hangulat is!) Elismerem, hogy szórványosan jelentkezik ellenkező felfogás is; de ha Csongrádvármegye közönségét megsza-

vaztatunánk, nem hiszem, hogy egy tizede az állandó választmány javaslata mellé állana.

Ezek után szóló általa beadott határozati javaslatának elfogadását ajánlja.

Fekete M: Mindenek előtt kijelenti, hogy teljesen egyetért inditványozóval a tekintetben, miszerint a vármegyének a szóban forgó ügyben joga van feliratot intézni a törvényhozáshoz. Azt is elismeri, hogy sok megszivelendő van abban, amit az elleninditványt tevők által ugy a külön határozati javaslatban, mint annak szóbeli indokolásában a magyar nyelvnek, mint állami nyelvnek érvényesítése tekintetéből felhozatik. De még leginkább koncedálja azt, hogy előtte szólott Sima Ferencnél, mint ellenzéki elveket valló egyénnél és a határozati ellenjavaslat szerkesztőjénél és beadójánál — a mint ő ezt maga is vallja, — valóban azl ész dolgozott akkor, midőn ezen kedvező alkalmat felhasználja az ellenzék álláspontjanak érvényesitésére.

A helyzet ugyanis lényegesen megváltozott a kérdésben levő törvényjavaslat beadásának, illetve tárgyalása megkezdésének ideje óta, ugy hogy ma már nem tisztán az a kérdés, hogy elveket elvekkel és érveket érvekkel állitsuk szembe, hanem a képviselőház vitája a pártküzdelmek szinvonalára szállott alá s ezen pártküzdelem olyan irányban érvényesül, a melybe az emberi szenvedélynek minden tényezője belejátszik.

Arról van szó, hogy a parlamenti kisebbség lehetetlenné tegye a többség érvényesülését s kihasználja ezen szerinte kedvezőnek mutatkozó alakalmat a kormány megbuktatására, Egy szokatlanul heves és kiméletlen vita forrong a képviselőház keblében, melynek hullámai előbb a főváros utcáira, majd az egész országra kihatottak, s amelynek egyik hullámgyűrűje immár hozzánk is eljutott, és dacára annak, hogy a kormány illetve a parlamenti többség a véderő törvényjavaslatnak tulajdonképen alkotmánysérelmet tar almazott 14 §-át elejtette, — a helyzet nem hogy javult volna, hanem még inkább elmérgesittetett. Ez azt mutatja, hogy igaz elvek érvényesitésének aegise alatt foly ugyan a harc; de midőn ez oda fajult el, hogy a parlamenti kisebbség szokatlan erejével és mondhatni szokatlan szenvedélyességével a parlamenti többséget és az ennek kifolyását képező kormányt igyekzik lehetetlenné tenni; ez által már a parlamentarizmusnak mindenek felett álló és érvényesitendő alapelve gyökerében támadtatik meg. Szóló készséggel elismeri, s ezzel tartozik is az igazsságnak, hogy az ellenhatározati javaslat benyujtója és védője nem ezen célzat érvényesitése végett szállott sikra; de ha koncédálja is azt, hogy az általa beadott határozati javaslat minden magyar ember előtt szent cél érvényesitésére irányul, amely, azonban a véderőtörvényjavaslat által feladva nincs, sőt a melynek eléréséhez a Gajári féle határozati javaslat és a honvédelmi minister által a képviselőházban a korona beleegyezésével tett nyilatkozat az eddiginél közelebb juttatja a magyar nemzetet: nem tudja koncédálni azt a csorbát, amely a parlamentárizmus lényegén a kisebbség által ejtetni szánkékoltatik és nem tud hozzájárulni ahhoz, hogy az erre irányuló küzdelemnek Csóngrádvármegye törvényhatósága támogatása nem a népnek ellenkező véleményét és meggyőződését, és épen ezért nyilatkozatunk érvényésitésénél teljes higgadtságot és megfontolást kell tanusitanunk.

Áttérve most már magára az ellenhatározati javaslatra: azt sem alakjánál, sem tartalmánál fogva nem tartja elfogadhatónak. Egészben véve ugyanis az ellenhatározati javaslat némileg szintén azt látszik tanusitani, hogy nem feltétlenül mentes a központban izzó szenvedélyek üszkétől; mert oly kifejezéseket tartalmaz, melyeket egy megye törvényhatósága nem iktathat be határozatként jegyzőkönyvébe. Ezenkivül oly inditvány elfogadását javasolja — tudnilik a Beöthy Ákosét, — amely nem ezen megye gyüléstermében, hanem az országgyülés képviselő házában tétetett, s amely ennélfogva teljes szövegében felvehető ugyan bármelyik megyei bizottsági tagnak inditványába; de abban az alakjában, hogy a Beöthi Ákos inditványa fogadtassék el, — a megye határozatának tárgyát nem képezheti. De nem járulhat szóló az ellenhatározati javaslat elfogadásához azért sem, mert abban arról is szó van — amit ez a vita folyamán már különben érintve lett, — hogy azon esetre, ha a képviselőház nem fogadná el az elleninditvány álláspontját, az alispán bizassék meg azzal, hogy a képviselőház többsége által elfogadott törvényjavaslat ellen a főrendi háznál keressen orvoslást. — Hát már annyira volnánk s annyira elragadott volna bennünket a központban izzó szenvedélyek hullámgyürüje, hogy ha véleményünk nem érvényesül, képesek lennénk az önmagunk által választott képviselők törvényes többségének alkotmányos uton meghozott határozata ellenében a törvényhozás azon tényezőjéhez folyamodni, amelynek megalkotása teljesen független a nép törvényhozói akaratának érvényesülésétől, és képesek volnánk a képviselőház ellen vádaskodni! ..., Ebbe a veszedelmes praecendesbe semmi körülmények között és semmi szin alatt bele nem mehetünk.

Ami most már a dolog lényegét és érdemét, vagyis azt illeti, hogy a sokat vitatott 25. §. valóban oly sérelmes e, amilyennek állittatik, erre nézve szóló igen röviden fogja álláspontját jelezni Először is azt jegyzi meg, hogy az előbbi véderőtörvénynyel szemben nem lát visszaesést az uj törvényjavaslatban; ellenkezőleg azt tartja, hogy a kormánynak a 25. §-ra vonatkozólag a képviselőházban tett nyilatkozatai szerint a magyar nyelv érvényesülése tekintetéből az előbbi állapothoz képest lényeges haladás fog történni. Igaz ugyan, hogy a művelt ifjuság helyzete a katonai szolgálat tekintetéből sulyosbitva lesz; de viszont ezen sulyosbitás csak előnyére fog válni a haderő fokozásának és a hadseregnél ezidőszerint mutatkozó s a magyar nemzet álláspontjára és a magyar álam érvényesülésére kedvezőtlen közszellemnek. Szóló is szolgált a hadseregben mint önkentes, és a törvényes időn át megfelelt hadkötelezettségének, és habár birta a német nyelvet annyira, hogy a tiszti vizsgát letehette volna, azt még sem tette le, mert arra semmi sulyt nem fektetett, más irányban óhajtván tevékenységét érvényesiteni. Igy gondolkozott az ő korabeli és az utána jött intelligens ifjuságnak mintegy $^9/_{10}$ része. Maga a szellem, mely a művelt ifjuságot ily irányban vezette, volt legfőbb oka annak, hogy a magyar fiatalság nem jutott be a hadsereg tiszti karába oly számban, amiat ez kivánatos lett volna. Nem jutott be, mert nem akart. Ha tehát most oly törvény alkottatik, melynél fogva a magyar nemzetnek azon intentiója érvényesül, hogy a magyar ifjuságnak erre hivatott része az eddiginél sokkal nagyobb arányokban legyen a hadsereg tiszti karában képviselve; és ha e célból a törvénynek eddigi rendelkezései helyett szigorubbak hozatnak s ugyszólván kényszerittetik a művelt ifjuság az öt megillető helynek a hadseregben való elfoglalására: abban sem ellentmondás, sem visszaesés nincs, ... zetünk jövőbeli befolyása a lehetőségig emeltessék és biztosittassék s a hadsereg eddigi közszellemének megváltoztatására egy nagy lepés tetessék. Ha az eddigi strucpolitikát követjük: a hadsereg szelleme bizonyára nem fog a mi előnyünkre megváltozni.

De vannak még más körülmények is, miket nem szabad elfelejtenünk.

A vén Európának nyugalma s az egyes államok biztonsága jelenleg a szuronyok hegyére van állitva. Ezen ugynevezett egyensulyban minden állam és minden nemzet annyit ér, amennyit ér a hadereje és önkormányzati képessége, erélye és állami benső egysége. Ha azt akarjuk, hogy meglegyen nemzetünknek sulya felfelé, lefelé és kifelé: mindenki megteheti, hogy parlamentünknek és a parlamentre támaszkodó kormánynak erejét és tekintélyét csorbitsa, csak mi magunk nem.

Ha a parlament és a magyar kormány, sőt maga a parlamentárizmus alatt mi magunk vágjuk el a fát, e felett mi nem fogunk jubileumot ülni, hanem a mi ellenségeink.

Ugyanez áll a hadseregre nézve is. A közös hadsereg eszméjének fentartása mellett ezen hadsereg egységét és ebben rejlő erejét megbolygatni nem szabad. Ezen hadseregben mindkét államnak különböző nemzetisé ü elemei vannak öszpontositva A közös érintkezésnek megvan a maga közös nyelve, melyet bizonyos mértékig mindazoknak tudniok kell, kik a vezetésre hivatva vannak Ha mi ezen nyelvi egységet a magunk előnyére megbonthatónak véljük is: nem szabad elfeledni̇ünk, hogy többé kevésbé és hasonló elvi álláspontból kérdésessé tehetik azt a monarchia mindkét felében levő s ugy a magyar, mint a német elemmel szemben többséget képező egyes nemzetiségek is. És ha e részben mindnyájan célhoz jutnánk, mi lenne a vége? Az, hogy ott, hol a lét és nemlét kérdése felett kell majd dönteni, a harcmezőn, bábeli nyelvzavar és ezzel kapcsolatban a legnagyobb kérdések kockáztatása következik be. Ez a valódi oka, nem pedig a kormány és parlamenti többség vonakodása, annak, hogy a magyar nyelnek nem szerezhető meg azon teljes érvény, amelyet mindannyian óhajtanánk.

Egyébiránt szóló kijelenti, hogy bármiként vitassuk is ezt a kérdést, az egyik fél ép oly igaznak tartja a maga meggyőződését, mint a másik; egyik ép oly jó hazafi, mint a másik, s csak arról van szó, hogy melyiknek a meggyőződése helyesebb? — Szóló azt hiszi, hogy az ő álláspontja helyesebb. Ennek felelvén meg az állandó választmány javaslata: azt pártolja és a közgyülésnek elfogadásra ajánlja.

Sima Ferenc mint határozati javaslat beadó, még zárszó jogával élvén ujból ajánlotta ellenjavaslata elfogadását.

Ezután elrendeltetett a szavazás és Csongrádvármegye 13 szótöbbséggel Arad város és Hajduvármegye feliratait tudomásul vevén, Sima F. és társai ellenjavaslatát nem fogadta el.

„SZENTES és VIDÉKE" TÁRCÁJA.

NYILT SZEM.

BESZÉLY. (43.)

(Folytatás.)

Hasztalan találgattak. Hasztalan törte rajta fejét a festesz is, ki e közben a holttestnek a papilakba való elszállitását rendelte el s a szomoru menetet követte.

Vajjon szerencsétlen véletlen folytán esett-e a szegény aggastyán a gyilkosok durva kezeibe, avagy kitűzött szándék forgott fenn? Rikárd nem tudott szabadulni azon gondolattól, hogy az utóbbi eset valószinűbb, s midőn a jajgató öreg szolgálótól hallotta, hogy a lelkészt kevéssel azelőtt a haldokló temetőcsőszhez hitták, e körülmény még jobban érlelte meg sejtelmeit. A temetőcsősz sohasem tetszett neki s nyugtalanul ténylő szemében leselkedni látszott a vétek. Ki tudja, nem kell e ott keresni a kulcsot a sötét bünténybez.

A festész egész éjfélig egyedül maradt atyai barátjának holttesténél. Most már ő is követte Cölesztinát a csendes árnyékvilágba s mily különös, szintén erőszakos módon.

Ha véletienségen alapult is a második gyilkosság, még is szörnyü dolog volt s a fiatal müvész ugy érezte, mintha rá nézve a világ teljesen puszta és üres lett volna. Visszaemlékezett a tisztes öreg életbölcsességére, gazdag, szép érzelmeire s ha már Cölesztina halála sebezte meg szivét, most lelki életét teljesen magánosnak érezte.

Fájdalmas gondolataitól kimerülve végre behunyta szemet s felálomba merült.

Csodálatos álma volt. Ép ugy, mint ama téli estén, barátjaival a vendéglőben ült s mint Emil ujból állitotta, hogy bekötött szemmel fogja észrevenni, mikor emeli poharát Gusztáv. „Igen, nyilt szemmel kell birni," kiáltá metsző hangon. Hirtelen eltüntek a poharak az asztalról, a borzasztó szoba sirbolttá változott s a pap holtteste fekete koporsóban az asztalon feküdt. — A pap szeme teljesen nyitva volt s szemrecéjén világosan meglátszott Emil képe. „Ah, a nyitott szem árulóvá lesz, Emil a gyilkos!" kiáltá Emil és ezel a festész — felébredt.

Hideg borzadály futott végig testén, egyedül volt a holitestnél, de álma oly erős volt, s ő arra is emlékezett, hogy a legujabb megfigyelések szerint a gyilkos pontos képe a meggyilkolt szemében mintegy lefényképezettnek látszik. Ő semmit sem tudott felfedezni; a pap szeme most is oly szelid és nyugodt volt.

Hirtelen eszébe jutott, hogy e kisérlethez a szem felboncolása szükséges. Álmos fővel arra nem is gondolt, de másnap reggel azonnal beszélt róla az elöhi volt orvossal. Ez mosolygott. „Mint a tapasztalati tudomány embere nem sokat adok olyan mende-mondára. Itt különben minden kisérletezés hasztalan lenne, mert lelkészünket sötétben gyilkolták meg; de az ön kedvéért megkisértem."

Amint az orvos előre mondta, a megvizsgált szem recéjén nem lehetett fölfedezni a kivánt képet.

Rikárdot ez a csalódás nagyon kedvetlenül érintette. „Álmom oly világos volt, hogy egészen biztosan vártam, hogy igazat jelent."

„Az álom ingerkedő szelleme azzal csak azt akarta tudatni, hogy ki kell nyitni szemünket, ha a nyomorult gyilkost fel akarjuk fedezni," jegyzé meg az orvos.

„Igaza van," mondá beleegyezőleg a festész, „és én addig nem nyugszom, mig nem sikerül nekem a gyalázatos vétek nyomára jönni."

„Nagyon derék, én meg segitségére leszek," mondá az orvos, „mert én is nagyrabecsültem a szegény főtisztelendő urat."

A két férfiu kezet szoritott.

„Én azt hiszem, hogy már nyomában vagyok a büntettnek," folytatta élénken az orvos. „Itt nem lehet szó véletlen gyilkosságról, mert nagyrabecsült öreg barátunk kötelességének esett áldozatul, az az én határozott meggyőződésem."

„Ön is azt hiszi?" kiáltá föl buzgón a festész; „bizonyosan a temetőcsősz, az a ravasz gazember, ejtette törbe."

„Nem, e gyilkosságban ő teljesen ártatlan," jegyzé meg az orvos, „ de azt gyanitom, hogy valami más sulyos bünténynek részese, s éppen ez vált végzetessé szegény tisztelt barátunknak."

„Hogy érti azt?" kérdé Rikárd.

(Folyt. köv.)

Világfolyása.

Nincs példa rá hazánk parlamentjének történetében, hogy valamely paragraphus mellett vagy ellen annyi dictiót mondtak, annyi időt vesztegettek volna, mint a véderő tőrvényjavaslat 25 ik §-ának tárgyalása alkalmával. A javaslat fölötti vitát ez évi január 10-én kezdte el a képviselőház; a 14-ik § t febr. 21 en szavazták meg az ismert módositás mellett; a 25. §! fölött febr. 26 án kezdődött a vita és **t e l j e s e g y h ó n a p i g** tartott.

S mi lett a vége? Hogy ezen szakasz Gajári módositó s a képviselőház nagy többségét megnyugtató javaslatának közbevetése folytán 109 **f ő n y i s z ó t ö b b s é g g e l** fogadta el a képviselőház, mi annak a jele, hogy az a 109 képviselő még sem látta a haza sorsát s jövőjét oly fekete szinben, a hogy némely hazafiak azt hiresztelték. Mint egy kedvelt politikai napilap irja, „mindenki eljött, a ki kezét lábát birta, legalább az ellenzeken," honnan csak heten hiányoztak, t. i. a betegek. A kormánypárt részéről pedig 44 en hiányoztak, köztük 11 horvat és 33 magyar. hogy a Horvátok miért nem jelentek meg, könnyü eltalálni, ugyanis mint kormánypártiak nem szavazhattak az ellenzékkzl, a kormány pártal pedig azért nem szavaztak, mert maga a kormánypárt teszi tehetségessé a tiszti vizsgának magyar nyelven való letevését, ez pedig a horvátok nemzetiségi érzületét sérti, tehát egyszerüen nem szavaztak. Az ellenzékből s e n k i sem szavazott a 25 ik szakaszra, a mi igen természetes, mert ellene küzdött. Ellenben a kormánypártból csak B o é r Béla, K r i c s f a l u s y Vilmos és Zay Albert gróf a szakasz ellen szavaztak.

Az eredmény tehát az lett, amire minden a politikai constellatiókat ismerő férfi elö volt készülve s igy a lezajlott kinos négy hét izgalmainak, költségeinek, fölösleges szóáradatnak és utcai zavargásoknak semmiféle közvetlen haszna nincsen.

Londonban az ott időző Bismarck Herbert grófot a politíkai körök egyre ünneplik. Az a hir, mely a gróf londoni utja alkalmából először fölmerült, hogy az angol kormányt a középeurópai békeligába való belépésre mégnyerni akarja, mind jobban veszit valószinüségéből Az angollapok most ugy magyarázzák a dolgot, hogy Bismarck Herbert górf tudakozó utjának politikai célja abban áll, hogy a lebegö gyarmat kérdésekben hozzon léire egyetértést az angol és a német kormányok között. Legutóbb a gróf Charles Beresford lordnak volt vendége. Bismarck Herbert gróf Schröder tengerészeti atachė kiséretében jelent meg. A lakomán az alsóház több tagja vett részt. Az a hir, hogy Bismarck Herbert gróf Páris felé ter vissza Németországba, sőt hogy mér el is hagyta volna Londont, tévesnek bizonyul. Bismarck Herbert gróf ezuttal nem megy Párisba.

Az angol képviselőház március 26 iki ülésén Sidney Buxton határozati javaslatot nyujtott be, melynek az a tárgya, hogy a hatalmak értekezletre hivassanak meg Londonba a rabszolgakereskedés megakadályozására, sőt elnyomására célzzó intézke-

dések megtétele végétt. Fergusson államtitkár kijelentette, hogy a kormány szakadatlanul azon fáradozik, hogy Németország támogatásával véget vessen Kelet-Afrikában a rabszolgakereskedésnek. A tengeren való rabszolgakereskedés az ottani partvidéken mar hónapok óta el is van nyomva. Egyáltalán nincs ok arra a föltevésre, hogy Németország magatartása Kelet Afrikában tápot adna a rabszolgakereskedésnek. Salisbury kormányelnök a mult év szeptember havában felhivta a belga kormányt szolitsa fel a hatalmakat ily értekezlet tartására. Belgium elfogadta e javaslatot; de a keletafrikai események megszakitották a tárgyalásokat, minélfogva a kérdés elhalasztatott. A kormány kész csatlakozni Buxton inditványához, ha Buxton azt akként módositja, hogy intezzen kérdést a kormány a hatalmasságokhoz: hajlandók-e ily értekezletben résztvenni. Buxton inditványát a ház e módositással elfogadta.

Az ir bajok megszüntetésére az angol kormány egy javaslatot dolgoztatott ki, melynek lényege abban áll, hogy az irországi bérletek paraszt-birtokokká alakittassanak át. Nem kevesebb mint ötven milió font sterling van előirányozva a mondott cél elérésere. Mihelyt e mélyre ható tervet a kormáy végrehajtja, helyi önkormányzatot készül adni Irországnak. E hirek azonban még megerősitésre szorulnak.

A németalföldi király hosszas betegsége s reménytelen állapota válságot idézett elő. A miniszterelnök a képviselőhazban bejelentette, hogy a minisztertanács a helyzet alapos megvizsgálása után kimondotta, hogy II. Vilmos király többé uralkodni nem képes. E határozat most az allamtanács elé terjesztetett s nagyon valószinü, hogy a minisztertanács e véleményét ő is magáévá teszi. Ez esetre azután nyombau megalakul az öttagu regensség, mely az alkotmány értelmében már rég ki van nevezve s átveszi Németalföld ügyeinek vezetését. A regensség azonban nem terjed ki Luxemburgra, melynek régense a trónörökös Adolf raszburgnaszaui herceg lesz. A herceg kinevezését is már legközelebbre várják. Ez esetben Luxemburg és Hollandia perszonál-uniója még Vilmos király életében megszünik.

HIREK.

— **Előfizetési felhivás.** A midőn lapunk tisztelt pártolóit részint az előfizetés szives megujitására, részint a hátralékok mielőbbi befizetésére felhivjuk, egyuttal tudatjuk, hogy lapunk a legközelebbi jövőben ugy beosztására, mint külső kiállitására nézve olvasóink előnyére meg fog változni Lapunk előfizetési díja a régi marad.

— **Gőzhajózási menetrend.** A felső Tiszán, Szolnok és Szeged közt vegyes szolgálatban f. é. március hó 26 tól további intézkedésig. *Fölfelé.* Szegedről Szolnokra: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor. Először 27 én. Szentesről Szolnokra: vasárnap és szerdán reggel 10 óra elött nem. Először 27 én. — *Lefelé.* Szolnokról Szegedre: kedden és pénteken reggel 5 órakor. Először 26 án. Szentesről Szegedre: kedden és pénteken reggel 10 óra előtt nem. Először 26 án. — A csongrádi ügynökség felhagyatván, oda csak bérmentesitett szállitmányok vétetnek fel, az állomás, ugy mint eddig, a hajók által érintetni fog. Szeged, 1889. március hó 21 én. — *Az ügynökség.*

— **A szentesi izr. ifjuság karton bálja**, mely f. hó 23 án tartatott a városi nagyvendéglő termében, mindenféle tekintetben fényesen sikerült. A négyeseket állandóan 46–50 pár táncolta. A mulatságban részt vettek a következő hölgyek: Cukermann Ignácné, dr. Cukermann Sománé, dr. Schlesinger Károlyné, Neumann Jakabné, dr. Götzl Bertalanné, Schlesinger Ferencné, dr. Reisz Sománé, Ehrlich Józsefné, Neufeld Hermanné, Weisz Jakabné, Deutsch Miksáné, Götzl Jónásné, Molnár Mihályné, Weiner Farkasné, Klein Jozepha, Rozner Lipótné, Fischer Albertné, Móhr Gáborné, Schreier Jánosné, Bleier Hermanné, Csillag Hermanné, Schenk Mártonné, Schulmeisterné, Gunst Dávidné, Hőnigsfeld Ignácné, özv. Lovi Sámuelné, Neumann Dávidné, Hoffer Adolfné, Böhm Johanna, Schőn Károlyné, Hajnal Hermina Steiner Gizella, Neumann Ilona, Götzl Berta, Bleier nővérek, Gunst Cecilia, Ehrlich Dinka, Schenk nővérek, Klein Szidi, Bohm Juszti, Schőn N. Weiner Gizella, Bleier Johanna, Hőnigsfeld Helén, Mohr Nanetta, Lővi Etel, Robicsek Hedvig, Kurz Zseni, Schulmeister N. Bäli kiadás 106 frt 73 kr., bevétel 107 frt 20 kr, tiszta jövedelem 47 kr. A szegénysorsu izr. iskolás gyermekek segélyezésére felülfizetésből bejött 24 frt 53 kr., a tiszta jövedelemmel összesen 25 fr.

— **Csongrádvármegye kikerülte a kudarcot.** Most midőn Beöthy Ákos orsz. képviselő határozati javaslatának önkéntes visszavonása után a véderőtörvényjavaslat 25 ik § a Gajári képviselőnek a magyar nyelv jogosultságára vonatkozólag beadott módositó javaslatával az országgyülés képviselőháza által elfogadtatott s városunk közhangulata is e kérdés fölött napirendre tért, nem lesz talán minden érdek nélkül való ráutalnunk azon furcsa és kellemetlen helyzetre, mely a Sima Ferenc megyei biz. tag által a megyei közgyülés elé terjesztett s általunk a szövegezésében eredetileg is — hogy enyhe szóval éljünk — szokatlannak tartott határozati javaslat elfogadása esetén szükségkép előállott volna. A határozati javaslat ugyanis azt mondja: Sürgősen kéressék fel a magyar országgyülés, hogy a kormány által beterjesztett törvényjavaslat 25-ik szakaszának feltétlen elvetésével törvényhozásilag juttassa érvényre a Beöthy Ákos által benyujtott határozati javaslatot. A következmények megmutatták, hogy még sem lett volna egészen opportunus a megyei közgyülés részéről — mintegy a képviselőház vitájba beleszólólag — egy orsz. képviselő inditványa mellett a megye részéről sikra szállni, mikor ez inditványát utóbb maga az inditványozó sem tartotta szükségesnek döntés alá bocsátani, sőt vissza is voata. Már pedig egy visszavont inditványt nem szokás, de nem is lehet pártolni.

— **Halálozás.** Dr. Hariss János, egykor városunk orvosa s vármegyénk vagyonos földbirtokosa tegnapelőtt a fővárosban, rokonai körében végelgyengülés következtében elhunyt. Mint hirlik, a központi piacon lévö sarokházat Szentes városának ajándékozta — ha igaz! Nem is volna rosz. — Különben nyugodjék békében!

— **Választmányi ülést** tart jövő hó 7-én H.-M.-Vásárhelyen a körös tisza-marosi árm. társulat központi választmánya s kiváncsiak vagyunk, vajjon bizonyos tárgy kerül-e és mily szinben felszinre.

— **Árad a Tisza** és mellékfolyói s el lehetünk rá készülve, hogy a mi szakaszunk védelme ismét több be fog kerülni mint a többié — a mult tapasztatról itélve. Hogy mennyibe kerül, az nem a mi gondunk, csak ne érje városunkat semmi baj.

— **Mükedvelői előadás.** A helybeli iparos ifjusági egylet derék fiatalsága, felbuzdulva az eddig tapasztait sikereken, holnap Kaas vendéglőjében táncmulatsággal egybekötött mükedvelői előadást rendez, melyet az iparos ifjuságot pártoló kösönségnek a legmelegebben ajánlunk. Kedzezőtlen időjárás esetén az előadás és mulatság a következő vasárnapon fog megtartatni.

— **Évi közgyülése** lesz jövő hó 2 án azaz kedden d. e. 10 órakor a csizmadia ipartársulat házában a helybeli ipartestületnek, mely 100 képesitett iparos megjelenése esetén jogérvényesen fog határozhatni.

— **A szentes-vásárhely-makói vasut ügyében** Hód-Mező Vásárhely vasutügyi bizottsága ülest tartott. Tárgyalás alá került a gróf Bethlen Márkus által beküldött tervezet és költsegvetés. Hosszabb vita után abban állapodott meg a bizottság, hogy ragaszkodik előbbi tervéhez, t. i. nem ellenzi ugyan, hogy a Szentesről kiinduló vonat a szomszéd községeket is érintse, azonban ezen esetben ahhoz költségekkel nem járulhat.

— **Hirt Antal,** a dunagőzhajózási társaság helybeli ügynöke előléptetteven Párkányra helyeztetett át s legközelebb oda költözik. A derék ügynököt, ki előzékenysége által köztiszteletben részesült városunkban, míg sajnálattal bocsátjuk el körünkből, másreszt örülünk előléptetésének. Helyébe a volt csongrádi ügynök Klein János helyeztetett át városunkba.

— **Nem jó mindent dobra ütni.** (Beküldetett.) Tegnapelőtt elhaladván a nagyvendeglö elött, a zuhanó eső arra kényszeritett, hogy esernyő hiányában az u o. kopiaió sarkához meghuzódjam. Ott a következő párbeszéd nek voltam szemtanuja: A. Most már jobb világ lesz ránk, mert az ideiglenesen felfogadott éjjeli rendőröket elbocsátják. B. El is bocsáthatják, mert azok is ugy tettek, mint a rendes rendörök, hogy jobban szerettek be ülni a meleg korcsmába, mint künn járkálni A multkor is kiszemeltem egy házat a felsöpárton, sikerült is volna valamit elcsenni, de az ablak alatt hallgatódzva a bent lévő öreg asszony folytonosan köhögött s igy nem lehetett semmit sem csinálni, pedig az éjjeli rendöröktől akár az egész házat elvihettem volna. A Hát honnan tudod, hogy azokat az éjjeli rendőröket elbocsátják? B. Azt mondta János, hogy az ujságból olvasta a korcsmában. XXX. — (E beküldöttet annál szivesebben közöljük, mert nem a mi lapunké az érdem, hogy az ideiglenes rendőrség elbocsátásának hirét közölte s az éjjeli madarak mesterségét előmozditotta volna. Szerk.)

— **Lassan járj!** Ez a vasutigazgatóság jelszava a legközelebb várható menetrend változtatásánál., hogy vasutunk sinei ne kopjanak oly hamar. Bizony örökké teszünk ily bajban a mi hires vasutunkkal. Ha gyorsan megy a vonat, akkor kopnak a sinek, ha vagy 300 embert kell egyszerre szállitani, akkor meg elkésik a vonat s Szolnokon tessék egy napig várakozni és költekezni, mert hát a kávépörkölőből hamar fogy ki a szusz. No de mégis jó, hogy megvan., és hagyj kopjék az a sin, hiszen azért kopik, hogy rajta járnak s azért fizetünk az államnak az üzembentartásért, hogy a nyert haszonból pótolja a hiányokat.

— **Iparosaink figyelmébe.** A helybeli járásbirósági épület kibövitésére vonatkozó s mai lapunkban közölt árlejtési hirdetésre felhivjuk e helyen is az érdekelt s vállalkozni szándékozó épitő iparosok figyelmét.

Felhivás a gazdaközönséghez!

Országszerte és igy nálunk is évek óta pusztitja sertéseinket a sertés-vész (sertés orbánc.)

Utóbbi időben sikerült a sertéseket ezen veszedelmes betegség ellen oltás által megóvni (menté tenni) egy ilyen oltási kisérlet tétetett 1887. 1888 években a Derekegyházi és 1888. évben a Mágocsi uradalmakban Egresi Péter kir. állami állatorvos által, mely oltási kisérlet fényesen beigazolta hasznosságát az által, hogy ugyanazon években már az orbáncba esett sertések közül egyetlen egy sem hullott el, mig az oltási idők előtt az elhullások tetemesek voltak, mint p. o. Mágocson 1887. évben 600 darab sertés lett ezen betegségnek áldozata.

Felhívom tehát a sertés tenyésztő birtokosságot, hogy a kik sertéseiket ezen veszedelmes betegség ellen oltás által megóvni kivánják, sziveskedjenek oltandó sertéseik számát április hó 11-ig alólirott I. tized 221. számu házánál (a céhházzal átellenben) bejelenteni, hogy igy az oltó anyagnak beszerzéséről ideje korán gondoskodhassam és az oltás április hó vége esetleg május elején eszközölhető lehessen.

Minthogy ezen betegség a malacokat 6 hónapos korig támadja meg leginkább, ugy a malacokat 8 hetes kortól 6 hónapos korig szükséges oltani.

Figyelmeztetnek és felhivatnak az oltani szándékozó sertést tartó gazdák, hogy az oltási művelete megelőzőleg egymás között oly megállapodásra jutnának, hogy egy-egy helyre legalább 100 darab oltani való sertést hajtanának össze, hogy hol lesznek az egyes oltási helyek kiszemelve? Ezt csak is az előjegyeztetés után tűzhetem ki, a melyet annak idejében tudatni a gazda közönséggel el nem mulasztandok.

Kétszeri oltás az oltó anyaggal együtt darabonkint 25 krba kerül, megjegyzem, miszerint minden darabot 8—12 napi idö között kétszer szükséges oltani.

Az oltást Egresi Péter kir. állami állatorvos és alolirott együttesen fogják eszközölni.

Szentes, 1889. március 29 én.

HUFNAGL JAKAB,
városi állatorvos.

Táncmulatsággal egybekötött jótékonycélu mükedvelői előadás!

A Szentesi Iparos Ifjak Képző és Segélyző Egylete
által
saját könyvtára javára
a Kaas vendéglő termeiben 1889. évi márc. 31-ik napján
adatik:

A CSALÓDÁSOK.

Kitünő eredeti vigjáték 4 felvonásban. – Irta: Kisfaludi Károly.
(Rendező: K. Molnár Bálint. Sugó: K. Tóth Sándor.)

Személyek:

Gróf Elemír	Praznovszky A.
Köröndi Lina fiatal özvegy	Krecsmári Róza k.a.
Vilma, ennek társalkodonöje	Mácsai Erzsike k. a.
Báró Kényesi	Farkas Antal.
Lombay, uradalmi inspector	Rác Zsigmond.
Elek, fia, hadnagy	Pető László.
Lidi, fogadott leánya	Laukóci Mariska k.a.
Mokány Victor, szomszéd földesur	K. Molnár Bálint.
Luca kisasszony, szomszéd birtokos	Kotvics Jucika k. a.
Tamás, uradalmi kertész	Borsos Antal.
Antal, Elemir inasa	Szathmári Pál.
Péter, Lina inasa	Dömsödi Mihály.

Történik Gróf Elemír és Köröndi Lina közös birtokán.

Előadás után táncmulatság.

A jótékonycél iránti tekintetből a n. é közönség szives pártfogását kérik
a közreműködők.

Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Belépti dij **1** frt. — Egyleti tag, ha kötelezettségének eleget tett, a pénztárnoknál féláru jegyet kap.

Jegyek előre válthatók: Szépe Károly, Bányay József és Wellisch Vilmos urak kereskedésében, valamint este a pénztárnál.

Az előadás kezdete fél 8 órakor.

Mintán külön meghivók szétküldetni nem fognak, kéretik a nagyérdemü közönség, jelen szinlapot egyszersmind meghivóul tekinteni.

A rendezőség.

Nyilttér.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Rohseidene Bastkleider fl. 10.50 per Robe
und bessere Qualitäten.
Ganzseidene bedruckte Foulards fl. 1.20
bis fl. 3.90 p. Met. (ca. 450 versch. Dessins) — vers. roben- u. stückweise porto- und zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot **G. Henneberg** (K. u. K. Hoflief.), **Zürich.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. (7.)

2 **Az egészséges vér, hogy mily hatással** van az emberi testre, azzal a nagy közönség még igen keveset törődik. Nem tudják, hogy igen sok bajnak a rossz, a nem kellőleg képződött vér a szülő oka. Azoknak, a kik vérszegénység, vértolulás, sápkór, bőrkiütések, aranyeres bajok miatt panaszkodnak, arról kellene gondoskodniok, hogy rendes emésztés s táplálkozás által véröket erősbitsék Ily esetekben, köztudomás szerint, *Brandt Rich. gyógyszerész* svájci labdacsai, melyek a gyógyszertárakban dobozonkint 70 kr. kaphatók, nagybecsü szolgálatot tesznek s különösen a nők is kellemes hatásuk miatt minden egyéb szernél többre becsülik. De mindig, különösen a keresztnévre ügyelve, kell kérni a *Brandt Richard* gyógyszerész féle svájci labdacsokat, mert a csalódásig hiven utánzott s hasonló névvel ellátott labdacsokat is árulnak. Szorosan ahhoz tartsuk magunkat: hogy védőjegyül minden valódi doboz cimlapján egy fehér kereszt vörös mezőben s az elnevezés: Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdacsai, található. Minden más fajta dobozt vissza kell utasitani.

COGNAC
Gróf KEGLEVICH ISTVÁN,
Promontor
a brüsszeli világkiállitáson disz oklevéllel — a legmagasabb kitüntetéssel dijazva. - Ezen Cognac orvosi tekintélyek által **legjobban** ajánltatik **emésztési nehézségeknél, gyomor-, tüdő- és mellbetegségeknél, testelgyengüléseknél** stb.
Eredeti palacktöltésben mindenütt kapható.
Központi iroda: **Budapest, Rudolf-rakpart 7.**

Eladó gyertyánfa.

A kucori csárdánál van **tiszta gyertyánfa** eladó. Az eladást eszközli helyben Ehrlich József, a Tiszánál pedig a csárdás.

Felhivás:
Hivatalok, kereskedők és kiki bérmentes beküldéssel kaphatja azonnal a legujabb, legolcsóbb és legtartósb iró-és másológépek prospectusát.
Steuer Otto iró-és másoló-gép gyára, **Berlin SW.,** Friedrichstrasse 243 sz. a.

TICHO BERNÁT

áruraktárában

Brünnben,

Krautmarkt 18. számu saját házában

utánvétellel kapható:

Gyapju-beige kétszer széles, a legtartósabb, teljes ruhára 10 mét. **6 frt 50 kr.**	**King-szövet** jobb a vászonnál 1 vég ¾ széles, 30 rőf **6 frt**
Indiai foule félgyapja, kétszer széles, teljes ruhára 0 mét. **5 frt.**	**Siffon** 1 vég 30 rőf 1. r. **5 frt 50 kr.** legjobb minőség **6 frt 50 kr.**
Ujság hölgyruhának a legdivatosabb csikos kelmék minden szinben kétszer széles 10 mét. **8 frt.**	**Kanavasz** 1 vég 30 rőf lila 4 frt 80 kr. 1 vég 30 rőf vörös 5 frt 20 kr. GARN-KANAVASZ 1 vég 30 rőf lila és piros 6 frt
Fekete ternó szászországi gyártmány, kétszer széles, teljes öltözetnek 10 méter **4 frt 50 kr.**	**Oxford** mosó, jó minőség 1 vég 30 rőf **4 frt 50 kr.**
Karriro.ott ruhakelmek 60 ctm. széles, legujabb szinüek 10 méter **2 frt 50 kr.**	**ngol oxford** legjobban ajánlható 1 vég 30 rőf **6 frt 50 kr.**
Gyapju ripsz minden szinben, 60 ctm. széles 10 mét **3 frt 80 kr.**	**Egy ripsz garnitura** áll két ágy és egy asztalteritőből, selyemrojttal **4 frt.**
Dreidraht legjobb minőség 60 ctm széles, 10 mét. **2 frt 80 kr.**	**Egy juta-garnitura** 2 ágy és 1 asztalteritő, rojttal **3 frt 50 kr.**
Jaquard-kelme 60 ctm. széles, legujabb szinek 10 mét. **3 frt 80 kr.**	**Juta függöny** török minta, egy teljes függöny **2 frt 30 kr**
Francia voal 10 mét., elegans kimenő ruhának, mosó **3 frt.**	**Hollandi futó szőnyeg maradékok** 10—12 mét hosszu, egy maradék **3 frt 60 kr.**
Uri ingek saját gyártmány fehér vagy szines, darabja I. r. **1 frt 80 kr.**, II r. **1 frt 20 kr.**	**Nyari nagy kendő** ⁹/₄ hosszu **1 frt 20 kr.**
Női ingek siffonból és vászonból finom himzéssel, 3 darab **2 frt 50 kr.**	**Női ingek** erős vászonból csinos szegélylye, 6 drb **3 frt 25 kr.**
Házi vászon 1 vég 30 rőf ⁴/₄ **4 frt 50 kr.** 1 vég 30 rőf ⁵/₄ **5 frt 50 kr.**	**Lótakaró** legjobb gyártmány, 190 ctm hossau, 130 ctm széles, 1 frt 50 kr. császár sárga KÉRKOCSI-TAKARÓ 1 dib 2 frt 50 kr.

Posztó-áruk gyári raktára.

Brünni posztókelme egy maradék 3·10 mét. egy teljes férfiöltözetnek **3 frt 75 kr.**	**Brünni divatkelmék** egy maradék 3·10 mét egy teljes férfiöltözetnek **5 frt 50 kr.**
Divat kelme 3·10 mét. finom, egy teljes férfiöltözetnek **8 frt.**	**Felső kabát-kelmék** legfinomabb minőség, teljes felső kabátnak **8 frt.**
Nyári kamgarn maradék teljes férfi öltözetnek, mosó 6·0 méter hosszu **3 frt.**	**Alkalmi vétel! Brünni kelmemaradékok** 1 marad. egy teljes ferfiöltözetnek 3·10 mét. **4 frt 50 kr.**

Minták ingyen és bérmentve.

Jó áruért és pontos szállitásért kezeskedünk.

☞ *Elegansan kiállitott mintakártyák 400 mintával a szabó urak részére bérmentetlenül szállittatnak.* ☜

Kristó N. Imre

I-ső tized céhház melletti háza (3 szoba, konyha stb.) Szent-György naptól egy vagy több évre kiadó. — Értekezhetni a tulajdonossal.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. igazságügyminiszterium 10702|I. M. 1889. számu magas rendelete folytán a szentesi kir. járásbiróság épületének kibővitése és kijavitása engedélyeztetvén, ezen munkálatnak vállalat utján leendő keresztülvitele céljából árlejtés hirdettetik következő feltételek alatt.

1) Ajánlatok az összes épitési munkák végrehajtására kizárólag az ipartörvény értelmeben arra képesitett szakemberektől fogadtatnak el. Az ajánlatban foglalt vállalati összeg a kir. járásbiróság kibővitési és kijavitási terveire vonatkozó költségvetés összegéhez arányositott százalékban betükkel és számokkal teendő ki, s az ajánlattevő által — foglalkozásának, illetőségének, állandó lakásának megjelölése mellett — aláirandó lepecsételt levélben a szentesi kir. járásbiróság polgári iktató hivatalában nyujtandó be.

2) Minden versenyző vállalkozó ajánlatának benyujtása alkalmával nyilatkozatot tartozik kiállitani arról, hogy az épitési tervet részletesen áttanulmányozta, az épités leirását, az épitési feltételeket és minden a vállalatra vonatkozó ügyiratot figyelmesen áttekintette és az abban foglaltakat teljesen megértette ugy, hogy mindazon kötelezettségeket, melyek ezen épitést tárgyazó iratokban részletezve vannak, magára nézve már ajánlatának benyujtásával érvényeseknek ismeri el. Az épitésre vonatkozó terv és költségvetés a szentesi kir. járásbiróság iktató hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

3) Az előbb emlitett nyilatkozaton kivül minden ajánlattevő vállalkozó tartozik vállalati összegének öt száztóli összegét biztositékul a szentesi kir. adóhivatalnál letenni. — A bánatpenz készpénzből vagy óvadékképes értékpapirokból állhat. Állampapirok a napi árfolyamon alól 10% csekélyebb értékben számittatnak.

4) Az ajánlathoz jelen feltételek 2 ik pontja alatti nyilatkozat és a 3 ik pont alatti letétet igazoló nyugta csatolandó.

5) Vállalkozó ajánlatát egy egységes átalány összegben foglalja össze, — és szerződő felek épités közben a költségvetés egyes tételeinél netán jelentkező megtakaritás vagy költségszaporulat felszámitásáról kölesönösen lemondanak

6) Az ajánlatok **folyó év april ho 15 ik napjának délelőtt 10 órájáig** a szentesi kir. járásbiróság polgári iktató hivatalában nyujtandók be. A később beérkezett vagy hiányosan felszereit ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

7) Az épitési terven alapuló ajánlati összegben vállalkozó saját személyes fáradozásának — valamint összes segédszemélyzetének dijjazása, a szükséges épitő anyagok beszerzése és a helyszinére szállitása, nemkülönben a vállalat lebonyolitásával járó mindennemű költekezései — az épületnek végleges átadásáig mind benn foglaltatnak ugy, hogy vállalkozó bármely cim és szin alatt az államkincstar irányában az elfogadott terv szerinti épitésért az ajánlati összegen tul külön követelésekkel föl nem léphet.

8) Az ajánlatok közül az épitő államkincstár képviseletében a szentesi kir. járásbiróság főnöke és vezetője szabadon választ és a benyujtástól számitott 8 nap alatt határozatát a versenyzőkkel közölni fogja.

9) Az ajánlat elfogadását tartalmazó közlés kézbesitésének esetére vállalkozó fel van mentve mindazon kötelezettségek alól, melyeket ajánlatának benyujtásakor átvállalt volt.

10) Az el nem fogadott ajánlatok után a letett bánatpénz a szentesi kir. adóhivatalból ki fog utalványoztatni.

11) Ha vállalkozó ajánlatának benyujtása után bármikor — esetleg a szerződés aláirása előtt is — bármi okból a vállalattól visszalépne, az állam kincstár — illetve ennek képviseletében a szentesi kir. járásbiróság főnöke jogositva leend az épitést más vállalkozónak kiadni — és azt ajánlattevő terhére végrehajtatni.

12) Minden ezen vállalatból eredhető per esetén a budapesti IV. ker. kir. járásbiróság illetékessége és a sommás perut kölcsönösen kiköttetik.

Szentes, 1889. március 25.

FARKAS GEDEON,
kir. járásbiró.

Véletlen!

Előrehaladt idény és pénzszükség lehetségessé tették nekem, hogy egy nagy kendőgyár egész tetemes készletét vétel utján megszerezzem; tehát azon helyzetben vagyok, hogy minden hölgynek egy óriási nagy, vastag, meleg, elpusztithatlan kendőt szállithassak

1 frt 85 kr.

bámulatos olcsó árért. Ezen egészen divatos nagykendők a legjobb gyapjuból szűrke szinben (három árnyalatban „világos, közép és sötétbarna“) finom rojttal és sötét bordurral vannak készitve, 175 centim. hosszuk s ép oly szélesek. Ez a legnagyobb kendő. Siessen mindenki a megrendeléssel, amedig a készlet tart, mert ilyen alkalom nem fordult még elő.

Szállitás készpénzért vagy postautánvétellel

1000-szer

nagyitva láthat az ember minden tárgyat a legujabban feltalált

csoda-zseb-nagyitóval,

miért is ez minden üzletembernek, tanitónak, tanulónak nélkülözhetetlen, sőt az ételek és italok megvizsgálásához minden háztartásnál szükséges es hasznos.

Minden darab egy mintatárgyal van ellátva s azonkivül hozzá van csatolva még egy üveg, mely rövidlátóknak az olvasásnál rendkivül hasznos.

Szállittatik készpénzért vagy postautánvétellel, darabja csak

1 frt 50 krért.

Ritkaság

az egészen ujonnan feltalált **világ ingaóra** szép polituros keretben, *ébresztővel* és *jelzőkészülékkel*, két bronzirozott sulylyal és szabad. számlemezzel, mely sötét éjjel minden világitószer nélkül mint a hold *világit* s ezen nélkülözhetetlen óra csak **2 frt 75 krba** kerül. Mindenik megrendelt óra az arra készitett ládában becsomagolva postautánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után a világ minden irányában szállittatik

D. KLEKNER
szállitó üzletétől

Bécsben, I. Postautca (Postgasse) 20.

PSERHOFER J.

gyógyszertára

Bécsben, Singerstrasse 15. sz. — „Az arany birod. almához.“

Vértisztitó labdacsok, melyek előbb **universalis pirulákнак** nveeztettek, ezen utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert valóban alig van betegség, melyben ezer meg ezer esetnél csodálatra méltó hatásuaknak ne bizonyultak volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyébb gyógyszerek hasztalanul alkalmaztattak, ezen labdacsok által számtalanszor s rövid idő alatt tökéletes meggyógyulás következett be. **1 skatulya 15 pirulával 21 kr. egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr.**, bérmentetlen utánvétellel **1 frt 10 kr.**

A pénz előleges beküldésével bérmentve 1 tekercs pirula 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr, 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy tekercsnél kevesebb nem küldetik.)

Csakis azon pirulák tekintendők valódiaknak, melyeknek utasitása Pserhofer J. névaláirásával van ellátva s melyek minden skatulya tetején ugyanazon névaláirást veres betükkel viselik.

Számtalan köszönő irat érkezett be, melyekben ezen pirulák fogyasztói visszanyert egészségüket a legkülönbözőbb és sulyos betegségek után köszönhetik. Mindaz, ki egyszer kisérletet tett vele, tovább ajánlja ezen szert.

A sok köszönő irat közül néhányat itt közlünk:

Schlierbach, 1888. febr. 17.

Tekintetes ur! Kérem négy tekercs ujbóli megküldését valóban **igen hasznos és kitünő vértisztitó pirulátből.** Tisztelettel.

Neureiter Ign. gyak. orvos.

Hrasche, Flödnig mellett, 1887. szept. 2.

Tek. ur! Isten akarata volt, hogy ön labdacsai kezembe jöttek s tudatom önnel az eredményt: Gyermekágyban meghültem ugy, hogy nem végezhettem többé munkámat s bizonyosan meghaltam volna, ha csodás labdacsai nem mentenek meg Isten áldja meg ezerszeresen érte. Bizom benne, hogy labdacsai egészen egészségessé tesznek, amint mások is azoknak köszönhetik egészségüket

Knific Terézia.

Bécsujhely, 1887. dec. 9.

Tek. ur! Fogadja a legforróbb köszönetemet 60 éves nagynéném nevében. Az öt év óta időszaki gyomorhurutban és vizi betegségben szenvedett. Az élet kin volt neki s már egészen oda volt. Véletlenül egy skatulyát kitünő vértisztitó labdacsaiból kapott s azoknak hosszabb használata után teljesen meggyógyult.

Tisztelettel **Weinzettl Jozefa.**

Mitterincersdorf, Felső-Ausztria, 1886. jan. 10.

Tek. ur! Legyen szives nekem postán kitünő vértisztitó labdacsaiból egy tekercset küldeni. Nem mulaszthatom el, önnek ezen labdacsok becsére nézve teljes elismerésemet nyilvánitani, melyeket tőlem telhetőleg minden szenvedőnek a legmelegebben fogok ajánlani. Egyuttal felhatalmazom, hogy ezen hálanyilatkozatommal tetszése szerint rendelkezhessen.

Tisztelettel **Kastner Teréz.**

Gotschdorf, Osztr. Szilézia. 1886. okt. 8.

Tisztelt uram! Ezennel fölkérem, hogy egyetemes vértisztitó labdacsaiból nekem 1 skatulyával küldeni sziveskedjék. Csakis csodás labdacsainak köszönhetem, hogy gyomorbajomtól, mely öt éven át kinzott, megszabadultam. Nem is szabad ezen labdacsoknak házamban hiányozniok s fogadja értök legforróbb köszönetemet.

Kiváló tisztelettel **Zwickl Anna.**

Rohrbach, 1886. febr. 21.

Tisztelt uram! Mult évi november hóban egy tekercs labdacsot rendeltem önnél. Én valamint nőm a legjobb sikert tapasztaltuk; mindketten erős fejfájásban szenvedtünk s már majdnem kétségbe estünk, ámbár még csak 40- 46 évesek vagyunk És ime! Ön labdacsai csodát miveltek s bajunktól megszabaditottak.

Tisztelettel **Liszt Antal.**

Fagy-balzsam Pserhofer J.-től, sok év óta ismert legbiztosabb szer mindenféle fagyások ellen, valamint idült sebekre stb. Egy dobozzal 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Ökörfarkvirágnedv, hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer minden köszvény és reumatikus baj, tagha igatás, Ischias, fülfájás ellen stb. 1 frt 20 kr.

Lábizzadás elleni por 1 skatulya 50 kr., bérmentes küldéssel 75 kr.

Golyva-balzsam. megbizható szer a golyva-nyak ellen. Egy palack 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Élet-esencia (prágai cseppek) elrontott gyomor, rosz emésztés, mindennemü altesti bajok ellen kitünő háziszer. Egy palack 22 kr.

Angol csodabalzsam, 1 üveggel 12 kr., 12 üveg 1 frt 20 kr.

Fiakerpor, hurut, rekedtség, köhögés ellen, 1 skatulya 35 kr, bérmentes küldéssel 60 kr.

Tannochinin-pomádé Pserhofer J.-től, legjobb hajnövesztő szer. Egy szelencével 2 frt.

Általános tapasz Stendel tanártól, vágott és szurt sebekre, roszindulatu daganatok, felujuló lábsebekre, körömféregre, sebes mellre és egyéb hasonló bajoknál ajánlható. 1 doboz 50 kr. bérmentes küldéssel 75 kr.

Általános tisztitó só Bulrich A. W.-től, kitünő háziszer a rosz emésztés következményei, fejfájás szédülés, gyomorgörcs, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag 1 frt.

Szem-esencia Romershausentől. 1 palack 2 frt 50 kr., fél palack 1 frt 50 kr.

Az itt megnevezett készitményeken kivül minden az osztrák lapokban hirdetett bel- és külföldi pharmaceutikus különlegességek készletben vannak s minden a raktárban nem levő cikkekről kivánatra pontosan és olcsón gondoskodunk.

☞ **A postai küldemények** gyorsan és pontosan eszközöltetnek előleges pénzbeküldésre vagy utánvéttel. ☜

A pénzek előleges beküldésével (legjobb postautalvánnyal) a szállitás sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvételnél.

Szentesen, nyomatott a kiadótulajdonos: Balázsovits Norbert könyvnyomdájában 1889.

Vegyes hirek.

— **Sikkasztások statisztikája.** Az 1888. évben történt sikkasztásokról nyilvánosságra került adatok szerint a nyilvános pénztáraknál 311, 500 frt, a magán pénztáraknál 586,000 frt, összesen tehát 997,500 frt sikkasztatott el.

— **Uj puskagolyó.** A képviselőházban Toóth Mihály, jász nagykun-szolnokmegyei földbirtokos e hó 18-án egy uj puskagolyó mintát mutatott be a honvédelmi miniszternek. Az uj találmány egy falusi gépész müve s állitólag igen egyszerű szerkezetű. A honvédelmi miniszter megigérte, hogy a golyó mintát bemutatja a közös hadügyministernek.

— **Világkiállitási ünnepélyek.** A párisi világkiállitás alkalmából tartandó ünnepélyek költségeire, mint Párisból távirják, 3 millió frank lesz előirányozva, a mely összeget egyenlő részletben az állam, a kiállitás és Páris városa fedezik.

— **Két hajó,** melyek cukorral voltak terhelve s Hamburgba akartak menni, elsülyedt s 270, 000 frt áru cukor a viz alá került.

— „**A Budapesti Hirlap**“ a lefolyt hetek politikai viharaiban, küzdelmeiben jobban bebizonyitotta, mint valaha, hogy merészen lobogtatott zászlaján ez az egyetlen jelszó áll: magyarság. Lángoló szózatai, melyeket napról-napra kibocsátott, élénk viszhangot keltettek az országban s fokozták a „Budapesti Hirlap“ népszerüségét; elterjedtségét pedig eddig páratlan fokra emelték. A „Budapesti Hirlap“ máris olvasói közt találja az ország legkiválóbb inteligenciáját, mely megértette, hogy e lapban a magyar nemzeti politika nyer legprognánsabb kifejezést. A „Budapesti Hirlap“ sikerének egyéb tényezői a régiek maradnak: a kitünően szervezett szerkesztőség s a közönségnek gyors és hü kiszolgálása, tekintet nélkül a költségekre. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendes levelezőn kivül saját külön tudositó értesit közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog anélkül, hogy a „Budapesti Hirlap“ arról rögtön ne adjon hü és kimeritő tudositást. A „Budapesti Hirlap“ politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál irják más kiváló hazai publicistákkal, hiven a lap független, magyar, pártérdekeket nem, csak nemzeti érdekeket ismerő szelleméhez. Politikai hirei széleskörü összeköttetések alapján a legmegbizhatóbb forrásokból származnak. Az országgyülési tudósitásokat a gyorsirói jegyzetek alapján szerkeszti s az ülés külsőségeit vidám csevegésekben tárgyalja. Magyarország politikai és közélete felől távirati értesüléseket látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bir a lap. Európa összes metropolisaiban, Londontól Konstantinápolyig saját tudositók vannak, akik ugy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó hireket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósitókon kivül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésü tagjai adnak gyors és bő értesitést. A „Budapesti Hirlap“ e célokra havonkint oly összeget fordit, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak A „Budapesti Hirlap“ Tárcarovata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordit rá, hogy megmaradjon előkelő szinvonalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló irók legujabb müveit közöljük. – Az előfizetés föltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legegyszerübben postautalvánnyal eszközölhetők következő cim alatt: A „Budapesti Hirlap“ kiadó hivatalának, IV. kerület kalap-utca 16. szam.

CSARNOK.

Gondolatok.

Töredék.

Heine után Volfinger Miksa.

(Vége)

Mindegy, élek! Ha csak árnyék vagyok is egy álomban, csak jobb ez, mint a hideg, fekete, üres *nemlétezése* a halálnak. Az élet a javak legértékesebbje és a legnagyobb rossz a halál; gunyolódjanak bár a berlini gárdatisztek s nevezzék gyávaságnak, hogy a hamburgi herceg megborzad, ha nyilt sirját meglátja, — de minden erős ember szereti az életet.

Mikor Duvent ezredes a nagy Lőwe Izraelt pisztoly párbajra hivta ki s igy szólott hozzá: *Löwe* ur, ha nem fogadja el a kihivást, akkor ön hitvány *kutya*!“ — azt felelé: „Inkább vagyok én élő *kutya*, mint holt *oroszlán!*“ És igaza volt — hál' istennek, élek! Ereimben forr a piros vér, lábaim alatt vonaglik a föld, szerelmem hevében átölelek fákat s márványszobrokat és ők föleievenednek ölelésemtől. Minden asszony egy ajándekozott világ nekem, kéjelgek arcának harmoniájában s szemem egy pillantásával többet tudok élvezni, mint mások minden testrészükkel egész életükön át. Minden szempillantás egy örökkévalóság nekem! Nem mérem az időt a brabanti vagy a kis hamburgi rőffel, nekem nem kell, hogy a pap második életet igérjen, mert eleget élhetek én ebben az életben is, ha visszafelé élek az ő ők életében is, ha az örökkévalóságot meghóditom a mult birodalmában.

És én élek! A természet nagy érverése megmozdul az én mellemben is s ha örömivalgásomat hallatom, visszafelel nekem az ezerhangu echó. Ezer csalogányt hallok. A tavasz küldte őket, hogy a földet reggeli álmukból fölserkentsék és a föld megremeg a gyönyörtől, virágai a hymnusok, melyeket lelkesedésében a napnak énekel — a nap nagyon lassan halad, megkorbácsolnám tüzparipáit, hogy gyorsabban robogjanak tova. — De ha sisteregve omlik a tengerbe és a nagy, sóvárgó szemü éj előrepül, oh, akkor hat rajtam keresztül az igazi életkedv, mint hizelgő nymphák feküsznek az esti szellők hullámzó mellemre, a csillagok intenek, s én fölemelkedem és lebegek a kis föld és az emberek kis gondolatai felett.

De egyszer el fog jönni az idő és elalszik a tüz ereimben, keblemben a tél lakik, fehér pelyhei gyéren boritják fejemet s köde befátyolozza szemeimet. Szétdult sirokban feküsznek barátaim, én magam maradtam vissza, mint a kéve, melyről megfeledkezett a kaszás, uj nemzedék virágzott föl uj vágyakkal, uj gondolatokkal, csodálattól eltelve hallom az uj neveket s uj dalokat, a régi nevek elhangzottak s magam is el vagyok feledve talán még kevesen tisztelnek, sokan gúnyolnák és senki sem szeret. S fölugrálnak hozzám a rózsás arcu fiuk, reszkető kezembe nyomják a régi hárfát s nevetve mondják: „Már régtől fogva hallgatsz, te lusta szürke, mondj ismét dalokat ifjuságod könyeiről.“

Akkor majd megragadom a hárfát s a régi öröm és fájdalom fölébred, a köd eloszlik, holt szemeimből ismét könnyek szivárognak, keblemben ismét tavaszodik, hárfám hurjain a fájdalom édes hangjai remegnek, uj ra látom a kék folyót, a márványpalotákat, a szép asszony- és leányarcokat — és dalt dalolok Brenta virágairól.

Ez lesz legutolsó dalom, a csillagok ugy fognak rám nézni, mint ifjuságom éjjelein, a szerelmes hold fény ismét csókolja arcomat, meghalt csalogányok szellemei csattognak a távolban, álomittasan zárulnak le szemeim, lelkem elhangzik, mint hárfám hangjai — illatoznak Brenta virágai.

Egy fa fogja sirkövemet beárnyékolni. Pálmát szerettem volna, de az nem terem meg az északon, valószinüleg hársfa lesz, és nyári estéken szerélmesek fognak ülni alatta s szeretkeznek; a csiz, mely hallgatózva ringatózik az ágakon, elnémult és hársfám bizalmasan suttog a boldogok fejei fölött, kik oly boldogok, hogy idejük sincs elolvasni, a mi a fehér sirkőre irva van. De ha később elveszti a szerető a kedves leányt, odajön ismét a jól ismert hárshoz és sohajt és sir és nézi a sirkövet hosszan, gyakran s e kőre irva van: — „Szerette Brenta virágait.“

Egy császári mulatság.

A földszinéről már régen elenyészett nevezetességek közé tartozott egykor Bécsben a Favorita nevü császári kéjlak, mely jól ápolt terjedelmes kertjével a Wieden feküdt és a tizenhetedik, valamint még a tizennyolcadik században is legkedvencebb nyári lakhelye volt a Habsburg-ház fejedelmeinek.

Különösen az életvidor I. Lipot császár igen sok fényes ünnepélyt rendezett itt, melyeknél rendeszerint sutba dobták a feszes spanyol udvari szertartásokat és a legfesztelenebb társalgás és éritkezés lőn megengedve. A legnagyszerűbb és egyszersmint legeredetibb volt e tekintetben kétségkivül azon jelmezbál, mely 1698-ban Péter cár tiszteletére tartatott, ki Olaszországba utaztában megállapodott az osztrák fővárosban, és hogy zavartalanul élhessen élvezetének, öt hétig tartózkodott itt a legszigorubb inkognitóban.

Lipót császár mindamellett minden kitüntetésben részesitteté őt. A Trautson gróf palotát rendezték be lakásául és a legfényesebben szerelték fel e célra. Bécsben való tartózkodása alatt egymást érték az ünnepélyek és különösen a cár nevenapja, julius tizenkettedike volt kiszemelve arra, hogy megmutassák az orosz felségnek, mit képes az osztrák udvar a fényes ünepélyeken előállitani.

A Favorita kerti termét korcsmává alakittatta át a császár, melybe a székváros előkelő társasága mind meghivatott és melyben maga a császár, mint bécsi korcsmáros öltözve, fogadta a vendégeket, támogatva a császárné által, ki mint valódi bécsi gazdasszony fehér vászon kötény nyel szolgált fel. De még a vendégek is népies jelmezekben jelentek meg. Mindenekelőtt föl keli ezek között emlitenünk magát a cárt, ki mint frieslandi paraszt volt öltözve és a szintén parasztnőnek öltözött bájos Thurn Johanna grófnét vezette karján. Minden egyes pár más-más nemzetiséget képviselt. Ókori rómaiak, perzsák, törökök, khinaiak, mórok és cigányok, szóval minden képviselve volt. Még a hivatásszerü jelmezek, mint például kertészek, vadászok, kéményseprők stb. sem hiányoztak.

Mindenekelőtt üdvözölték egymást a vendégek és aztán asztalhoz ültek.

Hat bécsi pincér, nevezetesen Lichtenstein és Ditrichstein hercegek, Lamberg és Königsegg, Hoyos és Aspremont grófok, továbbá hat pincérnő, még pedig Lichtenstein, Lobkowitz és Dietrichstein hercegnők, valamint Auersperg, Lauran és Waldstein grófnők szolgáltak föl, huszonegy csatlós, szintén a legelőkelőbb nemesség tagjai . . . . segédkezése mellett.

Ebéd alatt Lipót császár fölemelkedett, a frieslandi paraszthoz fordult és engedelmet kért tőle, hogy az általa bizonyosan jól ismert orosz cár egészségere ürithesse poharát. A paraszt elrántotta a poharat a császár szájától, egész körömig kiüritette egy hajtásra és igy válaszolt:

Be kell vallanom, hogy a kérdéses cárt nagyon jól ismerem, kivülrül éppen ugy, mint belülről. Ő jó barátja az osztrák császár ő felségének és ellensége az ő ellenségeinek, annyira érdeklődik és oly nagy szeretettel viseltetik iránta, hogy ha mindfárt méreggel lenne is e pohár megtöltve, mégis kiüriteném az ő egészségére.

A császár azután e szavakkal ajándékozta neki a poharat:

Miután semmit sem hagytál benne, most már neked ajándékozom magát a poharat is.

Ezen ajándékot . . . . egy kristály kelyhet ezüst lábakkal . . . még máig is őrzik a szentpétervári cári palotában.

Midőn később kezdetét vette a tánc, a cár legkicsapongóbb kedvében volt. Szakadatlanul táncolt, átkarolta a hölgyeket és körben forgatta őket, mint az orsót, sőt tánczközben még fel is emelte amugy parasztosan táncosnőit, hogy csak ugy repültek szoknyáik, dobogott lábaival és végre néhány orosz nemzeti táncot mutatott be, énekelvén és kurjongatván mellette.

Csak midőn már a nap kacsingatott be az ablakokon, csak akkor széledtek el lassanként a vendégek, kik között legutolsónak maradt a frislandi paraszt.

Sok fényes ünnepélyt rendeztek még azután is a Favoritában, de ehez hasonlóról nem emlékezik többé a kronika.

A hol nincsenek sem nők, sem leányok.

Mai-mai-tsinnak hivják e boldog várost Ha nőgyülölő vagy, te kétségbeesett ember, kit szeretőd megcsalt, váltsd egy vasuti jegyet Moszkváig, onnan pedig télben vagy szánkán, vagy tarantaszon, néha-néha korcsolyán is, nyárban pedig hajón utazol Irkutskon tul a Bajkál-tó felé. Itt Kiachta város egyetlen templomának tornyát látod az égnek meredni.

Innen délre nézz, széles, homokos, gyérfüves sikságon, melyet minden oldalról halmok keritenek, egy valódi chinai várost látsz. Ez Mai-ma-tsin, ez az a város, a hol asszonyi állatok nincsenek.

Mai-ma-tsin ékes chinai nyelven annyit tesz, mint eladni venni, tehát e város lakói főleg üzleti dolgokkal foglalkoznak. Lakossága 3000 lélek, mind durva férfi, — sehol egy nő. Ez az egyedüli város a földkerekségén, a hol nem hallani gyermek sirást, a hol az utczákon nem játszanak a kis fiuk, a hol csak férfiaknak van helyük.

Csakhogy e város lakói azért nem agglegények; közülök soknak feleségök, még gyermekeik is vannak bent Chinában. De a chinai kormány megtiltotta a menyei birodalom alattvalóinak, hogy a „romlott erkölcsü“ muszkák közvetlen szomszédságában állandóan lakjanak, s hogy nejeiket is oda vigyék. E városban csak kereskedők és üzletemberek laknak, a kik csak vendégekül tekintik itt magukat; mihelyt megunták a kereskedést, vagy elég pénzt szereztek, sietnek haza nejeik és gyermekeikhez.

Ha a szegény mai-ma-tsini férj gyermekeit és nejét látni akarja, legalább egy hónapi fárasztó utazásába kerül, mig haza ér, mert az utazás a homokos talajon csak tevén eshetik meg, mégis felhasználják a legelső alkalmat, hogy nejeiket felkeressék.

Mai-ma-tsinba nem rég egy angol jött, a ki házsártos felesége elől menekült oda, azon biztos öntudattal, hogy oda nem követheti kedves oldalbordája, mert már a kapuknál torkon ragadják a mennyei rendőrök és a határra kisérik.

„ Ha még továbbra is gyötörsz — mondják a megkinzott férjek Chinában — ugy Mai-ma-tsinba megyek. “ E fenyegetés igen hathatós gyógyszernek bizonyult Chinában.

Hasznos tudnivaló.

Épitési Tanácsadó cim alatt ezelőtt mintegy tiz évvel egy hasznos és valóban hézagpótló kézikönyv jelent meg Gonda Béla, jelenleg közmunka és közlekedésügyi műszaki tanácsostól, a „Gazdasági Mérnök “ szerkesztőjétől. A mű ezen első kiadása azonban már közel öt éve elfogyott s az érdekelt közönség hasztalan kereste ezt a piaczon. Igen hazuos szolgálatot tett azért ifj. Nagel Ottó budapesti könyvkiadó, amidőn megnyerte a szerzőt, hogy az Épitési Tanácsadó második kiadásaként egy oly terjedelmesebb müvet rendezzen sajtó alá, mely felölelje a mérnöki és épitészeti szakma minden ágát. Az Épitési Tanácsadó ezen uj kiadása ugyanis magában foglalja mindazon útmutatásokat, adatokat, számitási és eljárási módokat, általános és részletes szerkezeti elrendezéseket (rajzokkal) stb., melyek a középületek, lakóházak és épületek, ipartelepek, utak, hidak, vásutak, vizi épitmények minden fajának általános és részletes tervezésére, a tervek dijazására, a vállalatban adás feltételeire, az épités vezetésére. az általános elrendezés és szerkezeti részletek megállapitására és tervezésére, a költségvetések részletes összeállitására stb. irányadók és szükségesek.

Az Épitési Tanácsadó megjelenik minden hó 1-én 2 ives füzetekben, képekkel és szakszerü rajzokkal gazdagon diszitve és pedig akként, hogy egy év alatt 18 füzet adatik ki. Az egész mű 25—30 füzetre van tervezve s legfeljebb másfél év alatt be lesz fejezve. Az Épitési Tanácsadóra ennélfogva előfizetni is lehet és pedig: Egész évre (18 füzetre) 5 frt 40 krral. Félévre (9 füzetre) 2 frt 70 kr. Egyes füzet ára 30 kr. Megrendelhető minden könyvkereskedőnél, Budapesten ifj Nagel Ottó kiadónál. A most megjelent első füzethez három diszes képmelléklet van csatolva: I Egy svábhegyi nyaraló távlati képe Pfaff Ferenc épitésztől. II Ugyanennek tetőorom diszitése (stylszerű ácsmunka) s III. műlakatos munkák kovácsolt vasból. A füzet tartalma a következő: Bevezetés. A tervezésről: Általános irányelvek: Lakóházak, gazdasági épületek, középületek, ipartelepek, útak és hidak, vasutak tervezése. Kisajátitási tervek készitése. A tervek szinezése és jelzései. A tervek mértéke és mértékjelzése. — Ajánljuk e hézagpótló, jeles művet úgy a szorosabb értelemben vett szakkörök u. m mérnökök, épitőiparosok, vállalkozók mint az épittető közönség, a földbirtokosok, gazdatisztek, gyárosok stb. szives figyelmébe és pártolásába.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Balázsovits Norbert.**

Értesités.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesiteni, hogy nálam a tavaszi idényre

férfi-, női és gyermekcipők,

saját készittetésem, nagy választékban kaphatók s megrendeléseket is gyorsan és lehető jutányos áron elfogadok.

Egyuttal tudatom a cipész urakkal, hogy nálam **cipő-felsők nagy választékban** kaphatók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradok tisztelettel

MÁTÉFFY ANTAL,
cipész.

Legjobb kézi harmonikák,

1, 2 és 3 sor billentyüvel.

Hangverseny-harmonika saját találmányu acélhangokkal és bőrfuvóval, valamint mindenféle **zeneeszközök,** hegedük, citerák, flóták, klarinettek, trombiták, zenélő szelencék, szájharmonikák, okkarinák, verklik, arisztonok, madárverklik, zenélő albumok, sörös és boros poharak stb. kaphatók

TRIMMEL N. JÁNOS
harmonika gyárában, Bécs VII. Kaiserstrasse 74.

Árjegyzékek harmonikákról vagy egyéb zene-eszközökről ingyen és bérmentve kaphatók.

Eladó ház.

Weiner Farkas I. tized 261. sz. a. **háza,** — mely alkalmas ugy gazdálkodónak, mint boltos vagy korcsmárosnak — kedvező feltételek mellett **eladó.**

Máriaczelli gyomorcsöppek.

Kitünö hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Fölülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeség, rosz illatu lehelet, felfuvódás, savanyu felböfenés, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és daraképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak eseteiben. — **Egy üvegcse ára** használati utasitással együtt 40 kr., kettős palaczk 70 kr. Központi szétküldés **Brády Károly** gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott boritékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasitáson meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott. **90 U**

Valódi minóségben kaphatók: **Szentesen** Podhradszky Ferenc és Várady Lajos gyógyszertáraiban; **Hód-Mező-Vásárhelyen** Aigner Gyula, Bereck Péter, Bánfalvy Lajos, Kiss Gyula és Németh L. gyógyszertáraiban; **Szarvason** Medvecky József és Bartcs Emil gyógyszertáraiban; **Szegeden** Ambrózy A., Barcsay Károly, Bauer József, Károlyi Kálmán és Fonagy gyógyszertáraiban. **Szt.-Andráson** Pollatsek Vilmosnál.

TÜDŐ BAJOK.

Gáz-kilehelés **(Rectal-Injectio)**

gyógyít tüdőbajokat, (tüdővészt, sorvadást), asthmát, időszaki bronchialbajt, tüdőkatarrhust.

A leghihetetlenebb, az orvosok előtt elérhetetlennek látszott esemény, tüdőbajok gyógyíthatása, most már teljesen el van érve. Világhirü tanárok és orvosok bizonyítványai, megyógyúlt egyének száz meg száz levele, melyeknek valódi másolatait megcáfolhatlan meggyőződés szerzése végett kívánatra bérmentesen **bárki** kaphatja, orvosi szaklapok kedvező jelentései, a legnagyobb kórházakban való alkalmazás a legfényesebb bizonyitványt nyujtják a rectal-injectorral való kilehelési gyógymód legmeglepőbb, eddig nem sejtett eredményéről. Példakép ezt jelentik **Dr. Bergeon** és **Dr. Morel tanárok:** „Köhögés, nyálkásság, láz, **vérhányás** három nap alatt enyhülnek, azután teljesen elmulnak alvás és étvágy visszatérnek. A test sulyszaporodása hetenkint ½ egészen 1 kilóig. A legfárasztóbb életmódot lehet azután folytatni." **Cornil** és **Verneuil tanárok** így nyilatkoznak: „Az athmánál a lélekzethiány azonnali elmulása. — Teljes gyógyúlás gyakran 8 nap alatt." — **Dujardin Beaumetz tanár:** „Időszaki bronchialkatarrh teljesen gyógyíttatott." — **Fräntzl** és **dr. Statz tanárok:** „Láz, éjjeli izzadás, köhögés elmulnak — borzasztó éhség áll be sulyszaporodás egészen 5 kilóig." — **Dr. M'Laughlin:** 30 magas foku tüdő gümőkóros közül valamennyi alaposan felgygyult." — Hasonlót jelentenek a betegek. (A gyógyítás nem alkalmatlan, nem zavaró s utóbaj nélküli.) — **A cs. kir. kizár. szab. gázkilehelési készüléket** (rectal-injectort) használati utasitással orvosok számára és **magánhasználatra** s a gázfejlesztéshez való hozzátartozóval készpénzért vagy postautánvéttel **8 frtért**, gázmérővel **10 frtért** küld

Med. Dr. Altmann Bécs (Wien), VII., Maiahilfer-strasse № 70.

Böhm. Krumau 1888. mart. 3.

Collega ur! Egy igen sulyos esetben egy tüdőbajosnál ön kilehelési készülékével valóban kitűnő sikert értem el.
Tisztelettel MED. DR. FAUTE GYULA.

Kecskemét, 1888. szept. 11.

Tisztelt orvos ur! Ön gázkilehelési készülékét 1887. évi őszkor oly kitünő sikerrel alkalmaztam, hogy tökéletesen helyre álltam s ezen állapot azóta folytonosan tart ugy, hogy teljesen egészséges vagyok. Fogadja őszinte hálámat!
SZABÓ JULIA.

„MARGIT"

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS"

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészeibe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi, tüdőbajokban,** különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban,** a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménynyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

präservativ-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-Fiumében KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT" borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. udv. ásványviz szállitónál, Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőkben.

Fölhívás!

A „Gazdák és Iparosok át. Hitelszövetkezete," melynek idáig aláj egyzett **100,000** részjegye után **2 millió** alaptőkéje s körülbelől **200 fióktelepe** van az orszag különböző vidékein, hogy alapszabályszerű nemes intencióinak, nagy céljainak megvalósitását siettesse, **a tovább terjeszkedést már beszüntette** s jövőre csakis az eddig felállitott fióktelepek alapjának **megszilárditására** forditja erejét. Mely törekvésénél fogva a fióktelepek még mindig elfogadnak uj részvényes tagokat; de mert elöre láthatólag a beiratkozhatási idő hosszura már nem fog terjedni, figyelmeztetnek mindazok, **kik részjegyeket aláirni kivannak,** hogy a még kinálkozó kedvező alkalmat felhasználni iparkodjanak. Részjegyekre aláiratkozhatni a fióktelep helyiségében, Szőke István fióktelepi elnöknél és e lap szerkesztőségében.

KEZELŐ BIZOTTSÁG.

1852./1889.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye törvényhatóságánál 1889. évi april hó 1-től evi 300 forint fizetés és 60 forint lakbér illetménynyel ... dalmazott közigazgatási gyakornoki állomás jövén üresedésbe, annak kinevezés utján leendő betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik s az ezen allás elnyerését óhajtók felhivatnak, hogy ... igazoló hiteles okmányokkal felszerelt kérvényeiket legkésőbb 1889. evi april hó 30 ig a vármegye alispáni hivatalánál nyujtsák be.

Szentesen, 1889. évi március 23.

TÓTH JÁNOS,
várm. főjegyző, h. alispán.

Kiadó lakás.

Kohn Gábor házánál egy utcainagy lakás, egy bolthelyiség pincével, egy szobával és udvarlakás, Szt.-György naptól kezdve kiadó. — Értekezhetni lehet a tulajdonossal.

Kiadó lak...

A szentesi ... reform. egyháznak II tized 119. sz. lakházán udvarterével és me... együtt, folyó évi Szt.-György napjától számitott egy évre, haszonbérbe kiadandó.

A bérbevétel iránt értekezhetni a gondnoki hivatalnál.

Ma a legkedveltebb és legelterjedtebb lap!

„PESTI HIRLAP"

Összetéveszetések kikerülése végett azonban csakis PESTI Hirlap irandó cim gyanánt.

Tiz éves mult áll a **Pesti Hirlap** mögött. Tiz év alatt vivta ki, hogy a **legelterjedtebb** magyar lap lett. Ha legelterjedtebb, ugy önkényt érthetőleg a **legkedveltebb** is.

S mint lett azzá? Erre méltán büszke lehet. Mert becsületesen és lankadatlanul lobogtatta, soha sem uszva a divatos áramlattal, azt a zászlót melyet tiz év előtt kitüzött: a **szabadelvüség** zászlaját. Pedig a legutóbbi tiz év alatt is sokszor rossz idő járt erre a zászlóra . . . S ha ma — rengeteg olvasótáborral a háta mögött — diadalmasan tekinthet vissza a Pesti Hirlap e lobogó alatt kivívott sikereire: méltán tölti el megelégedés a multra, bizalom a jövőre nézve.

Szabadelvüség, függetlenség! Ez volt s ez lesz jelszava és iránya jövőre is a Pesti Hirlapnak.

Függetlenség minden irányban! Ebben rejlik a lap ereje, melynél fogva minden kötelező tekintetek nélkül megmondhatja az igazat mindenkinek: a **kormánynak** és azt támogató többségnek ép ugy, mint az **ellenzéknek.** Sohasem hizelegve **a közönség** hullámzó szeszélyének sem; sohasem a közönség **után,** de mindig **előtte** járva annak.

Ezt a programmot, ezt az irányt valljàk magukénak azok a különböző pártállásu **kitünő publicisták,** kik a **Pesti Hirlap politikai és társadalmi cikkeit** irják.

A politikától eltekintve, a **Pesti Hirlap tárcáit is legelső rendü szépirodalmi erök** szolgáltatják. Ugy, hogy ma nincs lap, mely tárcaközlemények tekintetében vetélkedhetnék a Pesti Hirlappal.

De nem vetélkedhetik — közelismerés szerint — **a tartalom bősége, változatossága és élénksége** dolgában sem. Annyi **szórakoztató közleményt, tréfás karcolatot,** pikantériát, s a mellett annyi hasznos **ismeretterjesztő cikket** ma kétségtelenül egy más lap sem hoz.

Elég legyen a **Mikszáth Kálmán** által irt, — **„A t. Házból"** cimü — közkedveltségü **országgyülési karcolatokra,** továbbá a **fővárosi közgyülésekről** és **törvényszéki esetekről** irott mulattató rajzokra, tréfás leirásokra, apróságokra, stb. hivatkozni.

A Pesti Hirlapnak van ma legbővebb napihir-, szinház- és törvénykezési rovata.

A távirati tudósitásokra oly gondot fordit, hogy ma már a **hirrovat** (hazai hirek) **nagyobb részét is sürgönyök képezik,** mert a Pesti Hirlapnak már az express-levél sem jön elég gyorsan. **A külföldi nevezetesebb politikai és nem politikai eseményekről pedig az összes európai fővárosokból saját megbizott tudósitói** küldenek — **költséget nem kimélve — mindig lehetőleg kimeritő sürgönyöket.**

Specialitását képezi még a Pesti Hirlapnak a mindenki által oly szivesen olvasott, tanulságos és szórakoztató **szerkesztői üzenetek** rovata; **(naponta több, mint az összes napilapoké egész héten át,** mi a szerkesztőség és olvasó közönség között fennálló szivélyes családias viszonyról tesz élénk tanuságot).

S bár a legdiszesebb kiállitásban naponta (a hétfőt kivéve) **két teljes ivet** — 16 oldal — **fölvágott állapotban** ad az olvasó kezébe, külön kedvezményül **hetenkint** még egy **zenemellékletet** is kapnak a lap előfizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt ma **egyetlen európai lap sem nyujt közönségének.**

Előfizetés — legcélszerübben postautalványnyal — a hó bármely napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési pénzek a **Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, nádor-utca 7. sz.)** küldendők.

Levelező lapon nyilvánitott óhajra a Pesti Hirlap egy hétig ingyen és bérmentve kapható mutatványul.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7. sz.

Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.